
SELKIEN KYLÄSUUNNITELMA 2023

Johdanto

Kansallismaisemastaan tunnettu **Selkie** on vireä ja elinvoimainen kulttuurinen vaarakylä. Kylä kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Selkien kyläalueeseen kuuluvat mm. Elovaara, Havukkavaara, Jukajoki, Selkie, Lehtoi ja Mustavaara. Kylä sijaitsee Kontiolahden kunnan kaakkoisosassa, ja se kuuluu ns. Pohjois-Karjalaisiin vaarakyläihin. Sen lähikylät ovat muutamien kilometrien päässä Kontiolahden puolella Mönni ja Jakokoski ja Joensuun puolella Heinävaara.

Lähteet: selkie.fi ja kylat.fi

Lähde: MML, karttapaikka 2023

Tähän kyläsuunnitelmaan on kerätty kylän asukkaiden mietteitä kylän nykytilasta, haaveista ja tulevaisuuden kehittämiskohteista. Ajatuksia kyläsuunnitelmaan kerättiin perinteisillä kaikille kyläläisille avoimilla kyläilloilla (3 kyläiltaa), jotka toteutettiin syksyn 2022 ja talven 2023 aikana. Illoissa kerättiin ideoita ja koottiin toiveita tulevasta sekä työstettiin yhdessä ideoita toimiksi. Suunnitelmaa yhdessä kyläläisten kanssa olivat tekemässä Maaseudun Sivistysliiton Joensuun kulttuuriyhdistys, Joensuun Seudun Leader yhdistys sekä Pohjois-Karjalan Kylät. Taustalla toiminnassa oli Kylien yhteissuunnittelu -hanke, jota rahoitti Joensuun seudun Leader -yhdistys sekä Pohjois-Karjalan maaseutupalvelut. Kyläturvavaihtelussa mukana oli myös Pohjois-Karjalan Sydänpiirin Kylän Syke-hanke.

Meidän kylämme vahvuudet

Oman kylän vahvuudeksi ja voimavaraksi tunnistettiin koko joukko asioita, paikkoja, tapahtumia ja ihmisiä. Ympäröivä luonto ja ihmiset ovat se mistä kylällä ponnistetaan. Kun kylän vahvuuksia oli ensin yhdessä tunnistettu ja listattu, sai jokainen osallistuja äänestää listasta mielestään kolme tärkeintä. *Metsä+ eläimet +luonto, Maisemat ja Yhteisöllisyys* nousivat äänestyksessä Selkien vahvuudeksi.

- Kyläsauna
- Oma koulu kylällä
- Päiväkoti Vellikello
- Omat palvelut, yritykset
- Green Care
- Kiertävä muikkukauppias
- Urheilu- ja liikuntamahdollisuudet; hiihtolatu, luistelu
- Lasten kerhot
- Nuokkari Osmo
- Kansalaisopiston kurssit
- Palotalo; kuntosali, liikuntasali
- Urheilukenttä
- Seurojentalo + sauna + kota
- Mustavaara
- Havukkavaara
- Upetto
- Pirunliukku + luola + myyttiset paikat
- Ylinen + siika + muikku
- Uimapaikat
- **Metsä + eläimet + luonto**
- **Maisemat**
- Pimeys, tähdet, revontulet
- Veneranta (Ylisellä)
- Kalamaja
- Kodat ja laavut
- Marjanpoiminta
- **Yhteisöllisyys**
- Aktiivisia ja positiivisia ihmisiä
- Hyvien ihmisten kylä
- Auttavaiset ihmiset
- Päivän uutiset
- Historia; 2 kpl kyläkirjoja
- Rakennusperintö
- Pirkko Siltala + perinnetieto
- Martti Kontkanen
- Linnunsuo
- Kirjastoauto
- Neuvolapalvelu
- Oma hautausmaa, vihdoinkin lepoa
- Perunatapahtuma
- Juhannustapahtuma
- Joulurauhan julistus
- Sijainti; oma rauha, pääsee kuitenkin helposti kaupunkiin
- Hiljaisuus
- Tuuli
- Ilma
- Pituus ja hahmotettavuus
- Avaruus
- Vesi
- Lumi
- Naapurikylät lähellä + yhteisiä tapahtumia

Turvallinen kylä

Kyläilloissa pohdittiin kylän yhteisöllisyyttä ja kyläturvallisuutta. Kyläturvallisuus on osa kylän arkea. Kylällä virisi myös halu toteuttaa kylälle oma kyläturvallisuussuunnitelma. Tämän työstäminen aloitettiin omassa kyläturvaillassa. Illasta virisikin toimina oman kylän pelastust ryhmän herättely sekä EA-koulutuksen järjestäminen kylällä. Näihin toimiin kutsutaan myös naapurikylät mukaan. Kyläturvallisuussuunnitelman koostamista jatkaa kyläyhdistyksen hallitus tukena Pohjois-Karjalan Sydänpiirin Kylän Syke-hanke.

Kyläillassa pohdittiin näitä:

- Mikä luo turvallisuutta meidän kylällämme?
- Mitkä asiat parantavat turvallisuuden tunnetta?
 - **Yhteisö**
 - Tutut ihmiset
 - Kivat naapurit
 - **Naapuriapu**
 - Koulu
 - Päiväkoti
 - Sijainti
 - Turvallisuusryhmän toiminta
 - Kylätie turvaton (tien kunto -> kuoppainen)
 - Hidastetöyssyt tielle
 - Nopeusrajoitusten noudattaminen
 - Risteysten asiallinen huomiointi (Ilomantsin tieltä)
 - Tien hiekoitus ja hyvä auraus talvisin
 - Hiekoituslaatikoita
 - Kylätiellä liikkujien asenne
 - Heijastimet kävelijöille ja eläimille
 - Ojasta pääsee pois, kun kylällä on traktoreita
 - Selvät kuskit
 - ELY-painostus -> takaisin toimenpideohjelmaan
 - Hiekkatie hidastaa nopeuksia
 - Iltapäiväkerho lapsille

Kehittämisenpaikkoja ja ideoita

Kehittämiskohteita ja ideoita sekä tarpeita koottiin yhteen ensimmäisessä kyläillassa. Kun ideat oli ensin yhdessä kirjattu, sai jokainen osallistuja äänestää listasta mielestään kolme tärkeintä. *Vieraslajien hävitys kylänreiteiltä, nettiyhteys ja Havukka + Lipas kuntoon saivat eniten kannatusta.*

- Mitä uutta kaivataan? Missä on kehittämisen paikka?
- Puuttuuko jotain? Onko jokin pielessä?
 - Saunan markkinointi
 - Kylän markkinointi
 - Kartta perinteisistä paikannimistä ja merkityksistä
 - Kansalaisopiston kursseja
 - Koulun käyttömahdollisuus
 - Iltapäiväkerho 1–2 lk
 - Alakouluikäisten nuokkari

- Luistelukoppi
- Palotalon korjaus
- Lumiesteet, lumiaita
- Tien auraus parempaa talvisin
- Aurasaikataulut
- Tien kunto paremmaksi ja leveämmäksi
- Kevyen liikenteen paremmat mahdollisuudet
- Turvallinen kylätie
- Turvallisuuden vaikuttavat teiden näkemäalueiden raivaus
- Kulttuurimaiseman säilyttäminen
- Näkemäalueiden maisemointi
- Pusikot, vesakot
- Maanviljelyn edellytyksien parantaminen
- Oma tuulivoimala
- Aurinkopaneelineuvontaa
- **Havukka + Lipas kuntoon**
- Yhteisöllisyys
- Uusien kyläläisten huomiointi (muuttaneet, syntyneet)
- Uuzi painoz kyläkirjasta (Pehmeät kannet 6000 €)
- Mөлkyntmäen hiekoitus
- Koulun pihalle paremmat telineet
- Pitkä hiihtolenkki
- **Vieraslajien hävitys kylänreiteiltä**
- Vieraslajit, paikannus, hävitys
- **Nettityhteys**
- Kesäkahvila koko kesän
- Eskari Selkielle
- Ulkokuntosali
- Ilmoitustaulu kylälle
- Mönni-yhteistyö, koska liian niukka asukaskanta yksi

Villit unelmat

Kehittämiskohteiden lisäksi illassa sai tuoda esille villejä unelmia, joten niitä hersyteltiin myös. Näistä esille nostettiin etenkin *toimiva kylätie, puhtaat ja kalaisat vedet, muovinkierrätyspiste ja perinnemaiseman hoitoon rahoitusta*.

- Millainen on unelmien kylä? Esitä toiveesi!

- Pyörätie ja hyvä autotie
- **Toimiva kylätie**
- Julkinen liikenne; Joensuu-Selkie-Joensuu
- Huippunopeat tietoliikenneyhteydet
- Kyläkauppa + -baari
- Kesäkioski
- Taksi
- Hieroja
- Kampaamo
- Masan laturetki
- Uimahalliyhteys
- Uimala
- Spaa
- Linnunsuo
- Uudet asukkaat ja lapsia
- Lisää me-henkeä
- Aktiiviset kyläläiset yhteisiin yhdistyksiin
- **Puhtaat ja kalaisat vedet**
- Muovinpoistotalkoot Linnunsuolle
- Kattavat ulkoilureitit
- Luontopolku + ladut
- Pysyvä rahoitus + turva kyläkoululle

- IP-kerho
- Terveysthuoltopalvelut
- **Muovinkierrätyspiste**
- Kulttuuritapahtumia
- Ison nimen (esim. Rammstein) esiintyminen kylällä
- Galleriatilat
- Teatteri
- Kesäteatteri
- Nukketeatteri
- Elokuvia
- Taikuri/Meedio
- Kirppari
- Nuokkari pe ja la
- Crossirata
- Moposuora
- Mönkijäkerho
- Kimppakalastusta
- Vanhojen paalien poisto
- Pitkä laituri, hyppytorni
- **Perinnemaiseman hoitoon rahoitusta**

Ideoista toimiksi

Kolmannessa kyläillassa esille nousseita kehittämiskohteita ja esiin tulleita ideoita lähdettiin työstämään toimiksi. Koska toivomuksia ja kehittämiskohteita löytyy välillä paljon, on tehtävä valintaa; mitä, miten, milloin ja kuka ja ketkä lähtevät tekemään ja viemään asioita eteenpäin.

Aiemmissa illoissa esiin nousseista ideoista valittiin työstettäväksi tähän kohtaan keskeisimmät. Listalla nousi; **vieraskasvitorjunnan edistäminen, kylän markkinointi, yhdistysten yhteistyö ja turvallisuustapahtuma.**

Muutamaan esille tulleista tarpeista ja kehittämiskohdista oli jo ehditty tarttua tai toimia näiden ratkaisemiseksi oli suunnitteilla. Nämä suunnitelmat kirjattiin myös tähän dokumenttiin ylös.

IDEA/KEHITTÄMISTARVE	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUTAHO/ KETKÄ TEKEVÄT	MUUTA HUOMIOITAVAA
Yhdistysten yhteistyö	<ul style="list-style-type: none"> Nuotanveto Teron opastuksella Yhdistysten yhteispalaveri (Mönnin kyläyhdistys, joulumyyjäiset) Ennen yhdistyksen omia toimintasuunnitelmia yhteispalaveri/tapahtuma Jokainen kiinnostuksensa mukaan (Heinävaaran kyläyhdistyksestä mallia, globaali yhteys kaikkeen, laajemmin) 	<p>Kesä 2023</p> <p>Kerran vuodessa</p> <p>Vuosittain</p> <p>Aina</p>	<p>Tero Mustonen</p> <p>Yhdistysten jäsenet</p> <p>Yhdistysten hallitusten edustajat</p> <p>Kaikki aikuiset</p>	
Turvallisuustapahtuma	<ul style="list-style-type: none"> EA-tapahtuma Alkusammutus Pelastautumisharjoitus Lavastetaan suuronnettomuus Pelastusryhmän perustaminen mitä tekee? kuka perustaa? yleinen tieto siitä eli ei pelkkä kyläyhdistys 	<p>Vuonna 2023, kaksi päivää, Turvaviikonloppu</p> <p>Kevät 2023</p>	<p>Pelastuslaitos</p> <p>Kyläyhdistys</p> <p>Selkien Martat</p> <p>Selkien Palokuntanuoret</p> <p>Kyläyhdistys</p>	
Vieraskasvitorjunta	<ul style="list-style-type: none"> Lupiinifestarit Langanvärjäys Tiedottaminen Sitouttaminen MSL:n kurssituki Omat jätekassit ja suojaimet 	<p>Kesä/syyskuu 2023</p> <p>Jatkuva, kesä 2023</p> <p>Kevät/kesä 2023</p>	<p>Kyläyhdistys, kyläläiset</p>	<p>Infokahvi + niitäntä</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Naapuriyhteistyö rajoilla • Siemennyksen ehkäisy • ELY-tuki ja kunnan ukaasit • Jättipalsamitalkoot • Tienhoitajaan yhteys • Palkkatyöläiset • Rahoitus edelliseen • Talkoot • Kartoitus 	<p>Kesä 2023</p> <p>2/2023</p> <p>Työntekijät 4/23 -> 6/23</p> <p>4/23</p> <p>6/23</p> <p>2/23</p>	<p>Maanomistajat ELY</p> <p>Kesätyöntekijä/-t, yhdistys työnantajana</p> <p>Mari H.</p> <p>Vellikellot</p> <p>Kyläyhdistys</p> <p>Yhdistykset</p> <p>ELY</p>	<p>Kiinteistönomistajille tietoa/infoa, missä voisi raivata</p> <p>Ensimmäisen niiton ajankohta</p> <p>Käytettävissä oleva summa, roskat Yhdistyksiltä</p>
Kylän markkinointi	<ul style="list-style-type: none"> • Sisäinen markkinointi • Tiedotus • Tapahtumat • Ulkoinen markkinointi • Nettisivut • Linkit; kunta, Lähellä.fi jne • Lehtiartikkelit, jutut/radio 		Kaikki yhdistykset	<p>Kehitettävä toimintatapa; kaikki eivät ole somessa tai kulje saman kohdan ohi</p> <p>Jos olisi säännöllistä, voisi löytyä/muistaisi katsoa esim. nettisivuja</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Ennakointi -> kaavoitus • Esite • Ilmoitustaulu • Seuraa meitä: Selkie, Selkien kyläyhdistys + muut, Selkien Sisu, Selkien Sisu Adventure, Mustavaaran laskettelurinne • Pöytäkirjat, julkisuus • Postilaatikkopaketti, alueittain, yhdyshenkilöt 	2024	Kyläyhdistys	Ei – riitojen keräämistä, epävarmuutta – jolloin uusia, vanhoja
Havukka + Lipas kuntoon	<ul style="list-style-type: none"> • Vesistöjen kunnostukseen on menossa oma hankkeeseensa ja toimenpidekokonaisuutensa 		Lumimuutos osuuskunta ja kalastuskunta	
Nettilyhteys	<ul style="list-style-type: none"> • Sähkölinjoja kaivetaan alueella maahan, joten kyselyjä valokuidun kaivusta samaan on tehty: Kisanet tai Valokuitunen eivät ole kiinnostuneita alueesta, Elisa voi tehdä tarjouksen, jos talouksia löytyy 10-20 kiinnostunutta • Olisiko langattoman netin suhteen tehtävissä parannuksia? • Kysytään vielä Meidän Digi hankkeen tukea ja neuvoa 	talvi 2023	Meidän digi hanke; Siun Soten, MSL ja Meita	

Tämän kyläsuunnitelman toteuttivat Selkien kyläläiset.

Kyläsuunnitelman koostivat yhteistyössä Selkien kyläyhdistys yhdessä Maaseudun Sivistysliiton Joensuun kulttuuriyhdistyksen Kylien yhteissuunnittelu -hankkeen sekä Joensuun seudun Leader- yhdistyksen ja Pohjois-Karjalan Kylät ry:n kanssa.

Kiitos kaikille mukana olleille!

Kuva: Kuvan kyläilta-piirros Elsa Kärenlampi 6v. Selkie